

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanaire Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanaire Lithuano Independente
Redaguojas
A. DUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas:
S. PAULO R. da Moó'ca, 309

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Gruodžio—Dezembro 18 diena

Nr. 51 (393)

Japonai paėmė Kinijos sostinę Nankina

Nemalonios sąskaitos

Rio Grande do Sul interventorius reikalauja iš Armando Salles Oliveira apmokėti estado išlaidas sąryš su jo vizitu po šį estadą, kuomet jis varė propagandą į prezidentus.

— Brazilijos socialinės apsaugos sąjunga uždaryta. Jos tikslas buvo kovoti su ekstremizmu Brazilijoje.

— BRAZILIJOS valdžios įsakymu, visos duonos kepiklos privalo maišyti į kvietinius miltus kukurūzų miltų. Tas daroma ekonominiiais sumetimais.

— Respublikos prezidentas pareiškė, kad Brazilija mokės savo skolas užsieniui pggal išgalas.

Rinkimai S. Rusijoje

Gruodžio 12 d. Sovietų Rusijoje parlamento rinkimuose dalyvavo virš 90% balsuotojų. Parlamentas išrinktas iš 1.143 atstovų, kurių 855 yra komunistų partijos nariai ir 288 nepriklausomi. Sovietų parlamente bus 184 moterys.

— ARGENTINOS gruodžio 15 d. Mendoza provincijoje įvyko stiprus žemės drebėjimas.

Greičiausias tankas

Amerikos J. V. pastatytas ir išbandytas naujas tankas, kuris daro 96 kilometrus greitį į valandą. Tai greičiausias tankas.

Italijos biudžetas 1938 m.

Italijos biudžetas 1928/39 m. patvirtintas 25.072 000 liru. Tai pasakiška suma, kurios didelė dalis eis karo reikalingai.

— CEKOSLOVAKIJOJ entuziastiškai buvo sutiktas Francijos užsienių reikalų ministras Dalbos, kuris dabar vizituoja Europos valstybes.

Ba si traukinio katastrofa

Anglijoje prie Castlecary įvyko baisi traukinio katastrofa, kurioje žuvo daug keleivių. Iš po sudužusio traukinio griūvelių išimta 31 lavonas. Užsūtų priskaitoma 35, o sužalstų iki 92 žmonių. Tokioš baisios traukinio nelaimės Anglijoje nebuvo nuo 1915 m. Tais metais traukinio katastrofa traukinio katastrofa įvyko prie Gretna vežant kareivius. Tai buvo per didijį karą.

Skeibs boikotą Japonijai

Nuo sausio 1 d. 1938 metų 43 valstybės paskelbs boikotą Japonijos prekėms. Tai bus apie 400 milijonų žmonių boikotas japonams.

Kalėdų šventė yra vokiečių šventė

Kalėdų šventė yra šventė, kuri visame krikščioniškame pasaulyje. Kai Kristaus užgimimo diena. Bet Vokietijos naciai sako, kad yra grynai vokiečių šventė ir šitokiais dalykais dar ginčijamasi dabar.

— Nuo pradžios karo iki šiuo dienai kare žuvo 300.000 kinų kariuomenės. Tai tik užmūstais, ko kiek sužalstų, kiek turto sunaikinta?

— ANGLIJOJ po didelių eniego pūgų prasidėjo smarkūs šalčiai. Daug kaimų yra užpūstų, kuriose valdžia siūnčia pagalbą.

DIDELI MŪŠIAI ISPANIJOJ Japonai skandina Anglijos ir Amerikos laivus

Jau yra dvi Kinijos Respublikos

Kinai prie Nankino neatsilaikė, gerai organizuota japonų kariuomenė privertė kinus apleisti savo sostinę japonams, kurią japonai ir paėmė. Sinūgis Kinijai be galo didelis. Tačiau vyriausias kinų armijos vadas marš. Sangkaišekas pareiškė, kad kinai tęs karą ir toliau su japonais ir neis į jokias derybas. Užėmus japo-

nams Nankiną, paskelbta tapo nauja Kinijos respublika ir sudaryta jau laikinoji tos respublikos vyriausybė. Naujosios respublikos sostinė dabar yra Pekinas. Tai yra jau dvi Kinijos respublikos, viena apima seną Kinijos valstybę, o kita šiaurės Kiniją. Japonai esą pasiryžę eiti toliau ir padalinti pietinę Kiniją.

Uzdaryta Portugalijos-Ispanijos siena

Ispanijos nacionalistų vadas įsakė uždaryti Francijos-Ispanijos ir Portugalijos-Ispanijos sienas. Tas įsakymas esąs padarytas dėl to, kad šiomis dienomis susektas samokslas nužudyti generolą Franco svetimų valstybių agentų, kurie pereina Ispa-

nijos sieną iš Francijos ir Portugalijos. Paskutinėmis dienomis pagyvėjo mūšiai rytinėje Ispanijos dalyje. Huesca fronte vyriausybininkai darė smarkų puolimą, bet pranešama, kad jie buvo atmušti. Nacionalistai puolė vyriausybininkus Lecinoza zonoje.

Tolimuose Rytuose bresta dar vienas konfliktas

Viso pasaulio dėmesys sukonzentruotas į Tolimųjų Rytų kinų-japonų konfliktą. Japonija apsvaigusi savo laimėjimais Kinijoje pradėjo nebepaisyti ir kitų, neutralių valstybių interesų ir net pradėjo skandinti Anglijos ir Amerikos laivus. Gruodžio 12 dieną Geltonje upėje japonų lėktuvai bombardavo Amerikos laivą "Inany" ir Anglijos prekinis tris laivus. Šitoks

japonų drąsus žygis išsukė pasipiktinimą ne tik Amerikoje ir Anglijoje, bet ir visame pasaulyje. Dabar Japonija atsiprašo už padarytus nuostolius, bet anglai ir amerikoniškai reikalauja daugiau, negu atsiprašymo. Šitos dvi valstybės pasiuntė savo dar daugiau laivų į Kinijos pakraščius ir galimas daktas, kad gali kilti ginkluotas konfliktas amerikonių—anglų su japonais.

"LIETUVIŠKUSE NAMUOSE" AFERIZMAS KLESTI, KONSULAS TYLI

Stašys Palaistas iš kalėjimo

Buvęs tautinio lietuvių komiteto Vilnuje pirmininkas Stašys nubaus tas vieniems metams kalėjimo ir 10.000 zlotų pinigines baudos. Teismas jį paleido iš kalėjimo po kauciją 10.000 zlotų. Stašio byla buvo svarstoma kelias dienas, jos pasiklausyti susirinkdavo be galo daug žmonių. Žurnalistų, užsienio atstovų, advokatų.

Nuginklavo 14.000 kinų

Šiomis dienomis japonų kariuomenė nuginklavo 14.000 kinų ir paėmė visus nelaisvėn. Nuginkluoti kareiviai su visais savo vadais sudarė dvi kinų kariuomenės divizijas.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

Ptr. Žukas, Ed. miškinis, A. Deimonas, Kaz. Mačiulaitis, R. Hausmanas, V. Balandis, V. Grabauskas, Jn. Pečkaitis, Jz. Vilkelis, Ant. Šaparas, L. Čebulskis, Pr. Rakauskas, V. Magelenga, Kost. Jarumbauskas, J. Višockis, Juoz. Girkus, Est. Baltušis, Juoz. Zalkauskas, Bal. Girkus, O. Vasiliauskienė, Petr. Silinis, Vinc. Petrauskas, J. Tamaševski, Petr. Siniauskas, J. Zeleniakas—telegrama, L. Balttrūnas, Max Eidokonis, Petr. Davidėnas, Jurg. Sukaitis, Juoz. Pumputis, Juoz. Pumputis, Juoz. Zauneriukas, Jn. Valala, J. Stabingis, Nap. Nacevičius—skubus, A. Liubėikaz—skubus.

"AIDO" skaitytojai

nesivėlykite su prenumeratos atnaujinimu 1938 m. Skolon laikraščio mesišim prenumeratą sutvarkyti anksčiau.

"LIETUVIS"
JORNAL LITHUANO
SÃO PAULO — Rua Bandeirantes N. 92 — Caixa Postal, 1764

N. 183

Rs. 720/000

Recibi de Sr. Anupras Kinduris

a quantia de septuaginta simtas e dozedesim milhas
por R\$ 300.00 (trys simtas litu) e ja persuntima
Lietuva p. m. Kindurini, Kuliniu k. Saedutiskio p. a.
Utenos ap. Sao Paulo, L. de Balandis de 1937

A. Vancevicius

Čia spausdinamas dar vienas dokumentas atidengiantis bandeirantininkų yagystes, tai Anuprai Kindurini išduotas «Lietuvio» kvitas su redaktoriaus St. Vancevičiaus parašu ir antspauda, kuris rodo, kad A. Kindurys įmokėjo Vancevičiui 720000 persiusti Lietuvos tėvui 1937 m. balandžio mėn. 2 d., bet iki šiolei tų pinigų Kindurio tėvas nėra gavęs. Tai ve kokias žulikystes daro «lietuviškų namų» ponaičiai gauantieji iš Lietuvos algas! Tai ve prie ko privedė šelpimas dykaduonių, — išugdė «lietuviškuose namuose» vagius. Kelkime balsą prieš aferistus ir jų globotojus.

Apžvalga

"PASAULIO LIETUVIS"

Tik ką gavome pirmąjį numerį laikraščio "Pasaulio Lietuvis", leidžiamą Pasaulio Lietuvių Sąjungos. Redaktorius — Rapolas Skipitis, DULRo pirmininkas.

Pasaulio Lietuvių S-ga suorganizuota buvo per pirmąjį pasaulio lietuvių kongresą Kaune.

"Pasaulio Lietuvis" redakcija pirmame savo žodyje, tarp kita ko, pasisako:

"Pasaulio Lietuvis" ragina už Nepriklausomos Lietuvos sienų gyvenančius lietuvius steigti lietuviškas mokyklas, kurti lietuviškas kultūrinės ir ekonominės organizacijas, leisti lietuviškus laikraščius, palaikyti savo menininkus ir mokslininkus, padėti saviesiems svetimuose kraštuose prisigyventi...

"Pasaulio Lietuvis" ragina lietuvius vengti tarpusavio nesantaikos ir kviesi bendrą darbą, dedant pagrindan toleranciją — kitų įsitikinimų gerbimą. "Pasaulio Lietuvis" jungia įvairių nusistatymų ir įsitikinimų žmones" ir t. t. ir t. t.

Situose žodžiuose nuomonė ne tik Pasaulio Lietuvių S-gos, bet ir DULRo, juo labiau, kad ir "Pasaulio Lietuvis" redaguoja Skipitis — DULR pirmininkas. Šitie žodžiai jau daug sykų buvo kartoti užsieny gyvenantiems lietuviams Skipičio ir viso DULRo lūpomis, kad jie "jungia įvairių nusistatymų ir įsitikinimų žmones", "padės įkurti lietuviškoms kultūrinėms ir ekonominėms organizacijoms", "padės saviesiems svetimuose kraštuose prisigyventi", "ragina lietuvius vengti tarpusavio nesantaikos ir kviesi bendrą darbą."

Taigi, ir vėl mes girdime iš DULRo pastogės pakartotinai gražius žodžius. Tačiau gyvenimai tų pažadų DULRo žmonės ne tik nenori įgyvendinti, bet dar didesnę nesantaiką sėja užsieny lietuvių tarpe. Tai kasdieną pasikartojantis faktas, kuris stoji ne tik prieš užsieny lietuvių akis, bet ir prieš kauniškio DULRo veidą, betgi DULRo žmonės į tai nekreipia dėmesio ir leidžia savo samdytiems agentams veikti žalingą darbą užsienyje.

Ties faktams paremti neklaidžiosn toli po mums nepažįstamas lietuvių kolonijas, bet iš savo, Brazilijos lietuvių kolonijos, parodysiame, kaip jo agentai griauja kiekvieną lietuvišką kolonijos darbą, pastangas sujungti lietuvius į kultūrinės ir ekonominės organizacijas ir tuo pačiu biauvoja DULRo gražius žodžius ir griauja užsieny lietuvių pasitikėjimą DULRu.

Brazilijos lietuviai ryžosi turėti ekonominę organizaciją, suorganizavo "Būdą". Bet DULRo apmokami agentai su konsulo pagalba tą vienintelę ekonominę organizaciją griovė visokiomis priemonėmis per DULRo leidžiamą laikraštį "Lietuvį", per susirinkimus ir per vietos įstaigas (koperatyvų departamentą). Bet DUL-Ras jiems nieko nepasakė ir toliau leido veikti prieš lietuvišką koloniją. Jie, žinoma, veikia ir toliau.

Brazilijos lietuvių kolonijoje gimė mintis, labai sutampanti su DULRo skelbiama idėja, sujungti visus įvairių nusistatymų ir įsitikinimų lietuvius į vieną organizaciją, vadinamą Centru. Bet DULRo agentai paleido visą sunkiąją artileriją prieš šią mintį ir visokiais būdais šį darbą provokavo, kad užsibrėžtas darbas sugriūtų. Griovimo darbas ėjo iki pat Centro legalizavimo. Betgi kolonijos pasiryžimas nebuvo palaužtas; jis jau veikia ir kiekvieną savaitę skelbia ilgiausius narių sąrašus.

Centras padėjęs pagrindan, kaip ir DULRas skelbia, — tolerancija — dirba toliau lietuvių ka darba. Nesnaudžia ir DULRo apmokami agentai ir toliau tebegriauja šį darbą. Užienka paskaityti jų vedamą, o DULRo ap-

KONSULATAS GRIAUJA CENTRĄ — STOKIME Į CENTRĄ!

Brazilijos Lietuvių Organizacijos Centro Propagandos Komisija plečia savo veiklą į visais frontais. Be spaudos, propagandai naudojamos ir kitos priemonės: kolonijos organizacijų rengiami vakarai, susirinkimai, įvairūs subvėmimai, pramogos, ekskursijos ir t. t. Vienybės šūkis, mestas į koloniją vos prieš du mėnesius kilnių jos kultūros darbininkų, rado nepaprastą atgarsio. Viskam mūsų kolonija buvo jau abejinga. Atrodė, kad nėra būdų ją pažadinti iš snaudulio. Matydami, kaip jos reikalai spekuliuoja saujelė savanaudžių egoistų, ir drąsiau nuleido rankas ir buvo jau bepasiduodą likimo valiai. Tačiau Centras vėl išjudino mirštantį gyvenimą. Vienybės kelias yra visų kelias į geresnę ateitį. Tokio susidomėjimo, kokio kolonija parodė Centrai, nėra buvę Brazilijos lietuvių praeityje. Kas savaitė stoji į Centrą po 50—60—100 naujų narių. Netrukus Propagandos Komisija jau galės pranešti baigtą pirmąjį tūkstantį pasyvių narių, neskaitant tų, kurie spėdiasi apie 8 Centro organizacijas. Dabar jau visiems aišku, kad pasizadėjęs suburti visą koloniją, Centras savo pažadą garųgai ištesa.

Kaip kiekvieno didžio laimėjimo taip ir Centro kelias ėjo per dygų erą kečių lauką. Iš pat pirmų Centro kūrimosi dienų smūgi po smugio kolonijos susipratimui davė lietuviškos kolonijos priešai. Be kitų, kurie buvo per metų eilę papratę po kolonijos priešdangą vartyti asmenišką biznį ir aferas, prieš Centrą, dėl ligėsiol neišaiškintų priešasčių, stoji ir konsulas. Šiomis dienomis konsulate vėl įvyko toks akiplėšiškas Centro užgavimas, kad jis vertas visos kolonijos dėmesio ir į-

vertinimo. Jį Prop. Komisija savo posėdy iš š. m. gruodžio mėn. 12 d. nutarė viešai paskelbti.

Iš valdininkų, bijodami konsulato nemalonės, nors slapta ir pritardami, į Centrą viešai istojo tik vienas: mok. J. Tomaševičius. Visa kolonija žino, kokių dėl to pastumdėlių pirmutinis visoj kolonijoje cenzo atžvilgiu mokytojas buvo laikomas. Nesisekdamas, pereitą antradienį jis jau išvyko atgal į Lietuvą.

Prieš išvykstant, konsulate iš raštininko Čiuvinško gavo siūlymą, vertą konsulato valdininko: parašyti viešai į "Lietuvį" laišką, iškeikti tame laiške Centrą, apgailėti savo "grieką", kad į Centrą stoji ir buvo jo sekretorius. Tokį prakeikimą rašyti Centrai, prieš sąžiną s įsitikinimą, mok. J. Tomaševičius atsisakė.

Prop. Komisija ta pačia proga priėmė paties konsulo paraginimą "Grūdo" pirmininkų kons. sekretoriui p. S. Remeniūniui įstoti į Centrą.

Pranešdama Centro ir kolonijos žiniai, Komisija ragina visus susipratusių lietuvius eiti savo keltu, nepaisant apjakelių savanaudžių intrigų, kurie senai užmiršo savo tiesiogines pareigas ir užsiūtinėja kirsinimu ir griovimu. Konsulatas žaidžia ugnimi. Jis nenori suprasti kolonijos reikalų ir atidaryti aklų. Kolonijai labai skaudu, kad eks teritorialiniuose rūmuose kyla planai prieš kolonijos vienybę. Visus lietuvius kviečiame į provokacijos ir Čiuvinško kombinacijas atsakyti mūsų šūkiu:

Konsulatas griauja Centrą — Stokime į Centrą!

BLOC Propagandos Komisija.

Lietuviai prekybininkai Brazilijoje

Pramonininko F. Čemarkos pareiškimas

(Tas iš 50 num.)

Man atidarius antrą krautuvę, priėmiau jį į pusininkus. Vėliau, man susirgus, perleidau kitam, kuris, pasipraktikavęs atsisakė su pusininku ir atsidarė sau vienas krautuvę.

Penktas biznierių patarnavęs pas mane apie porą metų pardavėju — nusipirko krautuvę, bet, būdamas nevedęs — greit ją pardavė ir pradėjo korektoriantii.

Dar buvo du pretendantai į prekybininkus, bet man nepasikė jų padaryti prekybininkais dėl tam tikrų priešasčių. Vienas iš jų buvo ukininkas. Pasibaigus nuomos sutarčiai, likvidavo ūkį ir atėjo pas mane į krautuvę pasipraktikuoti. Už jo darbą, paskyriau trečdalį pelno, o jo dviem vaikams daviau pilną užlaikymą, mokėjau algą ir leidau į komercinę mokyklą. Bet jis, matydamas, kad krautuvėje pinigai plaukia kaip vanduo, neparorėjo ilgiau būti ir praktikuotis, matyt, troško greit pralobti, tai metė pas mane dirbęs ir įsisteigė savo krautuvę, sakydamas: "Kam jis

turi dalintis pelnu su kitais, kad pats vienas gali jį turėti." Bet tas jau nepasisekė. Jis, neturėdamas geros praktikos, krautuvę nubankrutavo, kreditoriai išsivežė viską ir žmogus liko be nieko, o vaikai be mokslo.

Dar vienas panašus atsitikimas buvo su vienu inteligentu, kuris sakęsis esąs kapitonas. Maniau, kad tas inteligentas bus ne tik geras biznierių, bet taip pat tikėjaisi, jog jis bus vienas busimos lietuvių prekybininkų ir pramonininkų sąjungos vadevas. Tačiau mano apsiriktą. Dirbdamas jis mano krautuvėje, ne tik neparodė geros iniciatyvos biznyje, bet vengė darbo ir padirbėjęs kokį laiką, metė jį, pareikšdamas, kad tokį darbą gali dirbti tik "katoržninkas".

Turėdamas tuo laikų didelę ir ne mažą pelno duodančią krautuvę ir pats ruošdamasis prie distilacijos biznieto, norėjau, kad tas stambus biznietis liktų lietuvių rankose. Bet apsi-vylęs su inteligentu — kapitonu, turėjau ją parduoti pirmiau pasitaikiusiam pirklui, nes kapitonas nenorėjo "katoržninko" darbo dirbti ir turėti savo krautuvę, o nuėjo lėkėčių plauti pas kitus.

mokama laikraštį "Lietuvį" kad su-prastį jų tikslus. Ne gana to, griovimo darbo talen stoji jiems net mūsų konsulato tarnautojai. Išvažiuojan lietuvių mok. J. Tomaševičius Čiuvinškas norėjo priversti, kad jis parašytų pareiškimą į "Lietuvį", kuriame prakeiktų Centrą. Tačiau mokytojas Tomaševičius, pats pažinęs Centrą, jo tikslus ir veikimą, griežtai pasipriešino Čiuvinškio ir Bakšio samokslui ir, apie tai pranešė Centro Tarybos posėdžiui š. m. gruodžio 12 d.

Akyvaizdoj šitokių faktų — pro-chovistiškų DULRo agentų veikimo už-sieny, mūsų lietuviškoji kolonija abe-jingai žiūri į patį DULRą ir į jo skel-biamus gražius žodžius per "Pasaulio Lietuvį" apie toleranciją, lietuvių vie-nybę, visiems užsienio lietuviams ly-gią paramą kultūriniam ir ekonomi-niame darbe ir p.

Geriausia pasitarnaus užsienio lietuviams ir parems lietuvišką darbą tada, jei sudraus savo agentus, nu-džiūri š. m. gruodžio 12 d. (Nukelta į 6-tą pusl.)

LIETUVOJE

Italijoje nuskendo lietuvis

Viduržemio juroje, prie Sicilijos nuskendo lietuvis klaipėditis Salauškas. Jis tarnavo Vengrų laive

Kaune gyvena lietuviška ja onė

Kaune vienas lietuvis yra vedęs su japonu, kurį gerai lietuviškai kalba ir auklėja savo šeimą.

Už skolas išveja ūkininkus

Žemės bankas paskelbė, kad lapkričio 23 d. iš varžytinių parduoda dar 73 ūkius įvairiose Lietuvos vietose.

Atleis 900 eigulių

Jau esame rašę, kad yra numatoma atleisti daug eigulių. Pirmiau buvo numatyta atleisti apie 400 feigulių, o dabar tas skaičius esąs padidintas: busią atleista apie 900 eigulių ir vietoje 2.400 eigulių paliks 1.500. Tačiau iš kitos pusės bus padidintas girininkų ir urėdų skaičius: pirmųjų vietoj 300 bus net 450, o antrųjų vietoj 300 bus net 450, o antrųjų — vietoj 42 bus 50. Visos šios reformos nebus padarytos iš karto, bet palaipsniui, per eilę metų.

Neįlaimės geležinkeliose

Joniškio Meitenės tarpustotyje, važiuodamas per pervažą, po traukinio pateko Jonas Elžbutas, kuris buvo sužeistas į galvą. Traukinys jam sulaužė kairiąją ranką ir koją. Nukentėjęs paguldytas į Sialiuų ligoninę.

Traukinys netoli Kretingėlių stoties suvažinėjo 2 arklius, o Noreikių Obelių tarpustotyje suvažinėjo vieną arklį.

Jonavos Žemųjų tarpustoty traukinio mašinistas J. Eitmanavičius patėbėjo tarp bėgių gulintį žmogų ir traukinį sulaukė. Paaikėjo, kad tai buvo J. T., kuris, jau būdamas kiek išilinksminęs, nebeusivokė kur eina, ir tarp geležinkelio bėgių užnigo. Laimingai likęs sveikas buvo pasodintas į traukinį ir atvežtas į Kėdainius, kur iš jo išieškota pabauda už traukinio sulaukymą ir mokesčiai už pravažiavimą.

Klaipėdos krašte sudužo vokiečių lėktuvas

Klaipėdos krašte, Sakutėlių kaimo laukuose nutupė vokiečių karo lėktuvas. Lakūnas pajutęs, kad jis nutūpė ne Vokietijoje, bandė pakilti ir grįžti atgal į Vokietiją, bet lėktuvas apsvirtė ir sudužo. Lakūnas sužeistas neunkiai ir paguldytas Klaipėdos miesto ligoninėje.

Lietuvos miškuose daugėja briedžių

Pastaraisiais metais Lietuvos miškuose gana smarkiai pradėjo daugėti briedžių, elnių, danielių, šernų, o vietomis net ir vilkų. Dėl padidėjusio žvėrių skaičiaus vietomis ukininkai turi nuostolių, todėl atatinamas įstaitogoms pasirūpino, kad būtų laisvas istatymas, pagal kurį tie nuostoliai bus apmokami iš medžioklės fondo lėšų.

Liūdnos laidotuvės

Spiegliai, Pandėlio valsč. mirė šio kaimo ūkininkas J. Lauška. Laidojimo dienos rytą, tai yra spalio 4, visi giminės ir sūnai išvažiavo Alizavos bažnyčion tėvo garbei mišų klausyti. Visiems išvažiavus, namuose liko tik mirusio Lauškos žmona senutė ir šeimininkės. Šeimininkams užkūrus mažąjį pečiuką, valgiams virti, užsidedė kaimine suodžiai. Iš kamino pradėjo degti ir šiaudinis namo stogas. Kada gaisrą pastebėjo, ant aukšto jau buvo pilna ugnies ir dūmų. Lavoną spėjo išnešti laukan. Bet du Spieglų kaimo jaunuoliai, norėję gelbėti turta, smarkiai apdegę ir buvo nugabenti ligoninėn. O giminės, Lauškos sūnai, sugrįžę iš bažnyčios rado degusių krūva ir netoliese pa-neišta po žilviečiais tėvo karata.

NANKINAS JAU PAIMTAS

Telegramos pranešė iš Tolimųjų Rytų, kad Kinijos sostinė Nankiną japonai jau užėmė. Tas miestas vadinasi 17-kos vardų miestu. Apie jį "L. U." rašo:

Dabartinis Kinijos valstybės vadovas maršalas Čiangkaišekas 1927 metais iš Pekino (Peipingo) perkėlė Kinijos sostinę į Nankiną. Nankinas, tapęs didžiulės Kinijos sostine, pradėjo kilti, grožėti: buvo pastatyta daugybė didelių valdžios rūmų, pravaista naujų, plačių gatvių, pratiesta kelių ir t.t. Pradžioje svetimosios valstybės niekaip negalėjo susigyventi su tuo, kad Kinijos sostinė yra nebe Peipingas, o Nankinas ir savo pasiuntinybės vis dar laikė Peipinge. Bet ilgainiui buvo apsiprasta, ir Nankinas tapo visos Kinijos politiniu, kultūrinio centru, širdimi.

Japonai pradėjo naikinti Kiniją, neaplenkė ir sostinės Nankino. Mes žinome, kad japonų lėktuvai jau daug kartų bombardavo Nankiną ir, be abejojimo, dar daug kartų jį bombarduos. Japonų spauda nurodo, kad sunaikinus Kinijos sostinę, kinų vriausybė tapsianti sukalbamesnė, ir kinų kariuomenės atsparumas busias palaužtas. Priduodant Nankino sunaikinimui tokios svarbios reikšmės, žinoma, nebėra ko snausti. Ir taip japonai po kelerų kartų per savaitę griauja Nankiną, padega istisus kvartalus, žudo nekaltus gyventojus. Gyventojai, bijodami žuti nuo bombų, palieka miestą ir tūkstančiais kraustosi į kitus miestus (pranešama, kad iš Nankino išbėgė jau net apie 200 tūkst. gyventojų).

Bet Nankinas ilgoj savo istorijoje yra patyręs ne vieną užpuolimą ir yra pergyvenęs ne vieną sunaikinimą Nankiną, kaip manoma, yra įkūrę budistų vienuoliai, kurie karavanais atkeliavę Kinijon iš Pundžabo ir Gango upės pakraščiu. Tai buvo pirmasis Nankino garbės ir žibėjimo perijodas. Mieste buvo pastatyta daug budistų maldyklų, įkurta net universitetai.

Taigi, Nankinas nepaprastai senas miestas, savo senumu pralenkęs visus senuosius Europos miestus, pralenkęs ir buv. Kinijos sostinę Peipingą, taip pat labai seną miestą. Per visą savo istoriją Nankinas yra keitęs savo vardą net 17 kartų. Šiandien, be Nanking vardo, kas kinų kalba reiškia "Pietų sostinė", dar turi ir antrą vardą, tik mažiau žinomą — Kiang-ning-Fu, kas reiškia "Upės poilsis" (nes nuo Nankino iki Ramiojo vandenyno Jangtšės upė beturi tekėti tik 350 km.).

Be garbės ir žibėjimo, Nankinas yra pergyvenęs ir baisių dienų: atplūsdavo ginkluotos gaujos, nuniokodavo, apiplėsdavo miestą, o dažnai ir visai jį sudegindavo. Bet kinai

pradėdavo jį atstatyti, kol jis išaugdavo dar didesnis ir gražesnis. Pirmasis Tein dinastijos imperatorius prie Lotoso ežero pastatė milžiniškus rūmus, kuriuose, kaip kokioje pasakoje, buvo net 3500 kambarių. Tie rūmai buvo pastatyti 300 metais. Po šimto metų kitas imperatorius pasistatydino sau pasakiškus rūmus, kurie kinų buvo pavadinti "Džiaugsmo begalo arba "neinirtingų žaidimų" rūmais. Keturiuo-e universitetuose mokėsi apie 1000 studentų. Šitas Nankino žydėjimas tęsėsi iki 590 metų, kai naujos Sung dinastijos imperatoriai perkėlė sostinę į Sianą.

Dešimtamie šimtmečiu Kinijos sostinė vėl buvo perkelta į Nankiną. Bet tuomet Kiniją užplūdo totorių ir mongolų gaujos. Iš šiaurės artėję totoriai beveik visiškai sunaikino, o mongolai pabaigė naikinti tai, kas buvo pasilikę totorių nesunaikinta.

XIV šimtmečiu, pasibaigus totorių ir mongolų užpuolimams, Nankinas vėl tapo Kinijos sostine. Mongolų išvijimui iš krašto vadovavo žemos kilmės kinas, vėliau tapęs imperatorium (Mingų dinastija). Imperatorius aplink Nankiną pastatydino didžiulę sieną, kurios ilgis buvo 22 mylios, aukštis — 27 m. plotis — 20 m. Siena turėjo apsaugoti miestą ir jo gyventojus nuo užpuolimų Siena apėmė tokį didelį plotą, kad jos viduj buvo laukai, pievos, kad būtų iško maitintis miesta apgulius. Šito pirmojo Mingų dinastijos imperatoriaus laidotuvės buvo nepaprastos: iš miesto pro 13 vartų buvo išvežti 13 garbų, kuriuose buvo po lavoną. Ir taip niekas nežinojo, kuriame grabe buvo įdėtas imperatoriaus ir kame jis palaidotas.

XIX amžiaus vidury Nankinas vėl pergyveno baisias dienas. Kinija tuomet valdė Mandžu dinastija. Vienas budistas, Huanz Sing Tsuen, pasiskelbė, kad Buda noris išvaduoti Kiniją iš Mandžu dinastijos ir tuo vaduotoju pasirinkęs jį. Su savo šalininkais jis užgrobė Nankiną ir ėmė čia šeiminiškai Prasiidėjo tarpusavyje karas. Bet naujai pasiskelbęs imperatorium po kelerų metų buvo nugalėtas ir Nankinas paimtas. Mandžu kariuomenė baisiai sunaikino, šimtai tūkstančių žmonių buvo išžudyti, sugriauta daugybė maldyklų ir t.t. Mūsų amžiuje Nankino reikšmės vėl iškilo. 1912 m. Sunjatsenas Nankine paskelbė Kinijos respubliką, o maršalas Čiangkaišekas 1927 m. perkėlė čia sostinę.

Dabar, štai, Nankinas vėl pergyvena baisiausias dienas: japonai diena iš dienos jį griauja, naikina, degina, niokoja. Kokia bus tolimesnė Nankino ateitis, kas galėtų tai atspėti.

C. C.

Bijodama kalėjimo pasikorė

Kušliškių kaime, Kalvarijos vals., Marijampolės apskr. gyvena Liudas Dereškevičius su žmona Ona.

Juodu nelabai tesugyvenę: žmona turėjus meilės santykių su vienu kitu pažįstamu, bet jį sakydavo, kad jos vyras turįs panelę.

Tardomas Kuckus pasakė, kad Dereškėvičienė jį vadinus bėgti į Lenkiją, vyrą raginus važiuoti į Klaipėdą, bet kadangi jį negalėjus viena išsiimti pinigų iš banko, nes indėlis buvo padėtas jos ir vyro vardu, tai šis sumanymas ir neįvykęs. Be to, dereškevičienė pažįstamiems mēgdavus kalbėti, kad kai kuriamis moteris savo vyrus nuuodijanti.

Ir, štai, vieną gražią dieną L. Dereškevičius susirgo: pasidarė bloga, neranda vietos, prašo vaistų. Žmona davus susirgusiam vyrui gerti gluosnio žievių, bet nuo to ligoniui geriau nepasidarė. Po pusvalandžio Dereškėvičius mirė ir kitą dieną buvo palaidotas. Po keliatous dienų Dereškevičienė atėjo policijon nešina rasteilu,

neva iš vyro bloknoto, kuriame rašoma, kad Dereškevičius pats sau galą pasidaręs dėl pinigų; rasteilis rašytas neva vėlionės ranka. Tačiau ištyrus paaiškėjo, kad rasteilis rašytas ne vėlionės, o visai kito žmogaus ranka, atsirado įtarimų ir Dereškėvičiaus lavonas buvo iškastas ir skrodžiamas.

Medicinos ekspertiza konstatavo, kad Dereškevičius miręs nuo strichnino.

Buvo kvota, tardymas ir Dereškėvičienė patraukta tieson ir apkaltinta vyro nužudymu.

Išvakarėse jos bylos nagrinėjimo Dereškevičienė rasta kalėjime pasikorusi, bet kita kalinė virvelė laiku nupiovė ir Dereškevičienė po poros valandų atsigavus. Kardamosi ji paliko rasteilį, kad esanti visiškai nekalta, o advokatas jai pasakė, kad jai gresia mažiausia 15 metų kalėjimo, tai kadangi pasaujų teisybės nesą, todėl ji nenorinti tokiame pasauly gyventi ir žudantis. Apygardos teismas Dereškėvičienės bylą sprendė ir ją išteisino.

VILLA LUCIA

BAIRAS — VILLA PRUDENTE

TARP VILLA ZELINA IR VILLA BELLA

Parduodami žemės sklypai ilgam išsimokėjimui nuo 25000 per mėnesį. Teikiame namų statybai medžiagą taip pat išsimokėjimui. Dėl informacijų kreiptis pačioje Villa Lucia Raštinėje kiekvieną dieną.

Kodėl Anglija derasi su gen. Franku

Anglijos derybos su Ispanijos nacionalistų vadu gen. Franku politinio pobūdžio neturi ir apie gen. Franko valdžios pripažinimą Anglija visai negalvoja.

Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlain pareiškė savo parlamentui, kad tos derybos yra prekybinės ir Anglija nori paskirti nacionalistų Ispanijon tik prekybos agentus, o ne diplomatiškos tikslams.

Kokia gali būti prekyba su nacionalistais aišku. Anglijai reikalinga žaliąji medžiaga. Anglija dabar smarkiai ginkluojasi. Jos ginklų fabrikai dirba dieną ir naktį. Jie stato laivus, lieja kanuoles, gamina amuniciją ir kitas turo reikmenas. Šitai visam reikalinga medžiagos, kurios pati Anglija beveik neturi, visą tą

reikalingą medžiagą anksčiau ji gaudavo pas ispanus. Bet kilus karui, reikalingas medžiagos pirkimas sutrukdytas, juo labiau, kad didžiusios Ispanijos kasyklos dabar nacionalistų rankose. Dėl to Anglija ir atengiasi kaip nors su Franku susitarti, kad vėl galėtų gauti jai reikalingą žaliavą.

Tartis Anglija dėl šitokios prekybos su generolu Franku paskatino dar ir tas, kad toji medžiaga reikalinga Vokietijai ir Italijai, o šitos dvi valstybės jau seniai Ispanijoje šeiminkauja ir eksploatuoja Ispanijos kasyklas. Anglija gi negali žiūrėti, kad jai iš pamosės imtų kitos valstybės žaliavą, o jį nieko neveiktų. Tai dėl to Anglija ir padarė susitarimą su gen. Franku. Taip paaiškino Anglijos ministeris pirmininkas parlamentui.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULTUI SĂO PAULO,

Nuo Brazilijos Lietuvių Organizacijų: 1) Lietuvių Rymo Katalikų Bendruomenės, 2) — Lietuvių Žemės Ukio Kolonizacijos Kooperatyvo "Grūdai", 3) — Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelio "Rytas", 4) — Moko Lietuvių Jaunimo Sąjungos "Viltis", 5) — Brazilijos Lietuvių Meno ir Kultūros Klubo "Aušra" 6) — Brazilijos Lietuvių Darbininkų Savišalpos ir Kultūros Draugijos "Šviesa" ir 7) — Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro Komisijos — dėl Lietuvių Sąjungos Brazilijoje ir jos vedamos politikos —

MEMORANDUMAS

Brazilijos Lietuvių Organizacijos be savo specifinių tikslų siekia ir didžiojo visos lietuvių tautos išvijoje tikslo: palaikyti gyvą tautinę dvasią savo nariuose, o per juos ir visoje kolonijoje. Šis darbas yra nelengvas. Trūksta jam vadų ir tikslo sekmingai siekti medžiaginių priemonių, o tautinis savigarbos jausmas mūsų tautiečiuose nėra toks gyvas, kaip kitų aukštesnio kultūros lygio tautų išvivių tarpe. Be to, šitai darbu galima aukoti tik tą laiką, kuris atlieka nuo rūpinimosi kasdieninė duonos kasniu, ir už kurį mums niekas nemoka. Tai yra grynai idėjinis darbas, kurio mes imamės patriotizmo jausmų skatinami. Kaip mokame ir sugebame, aukojame savo dvasines ir fizines jėgas savo Tėvynei Lietuvai.

Dirbdami šį darbą, turime teisės laukti paramos iš visų, kurie suinteresuoti lietuviybės išlaikymu kiekvieno lietuvių gimusio sąmonėje. Ta parama nebūtinai turi būti medžiaginė: moralinis pasitenkinimas, kai yra pripažįstama gera, valia ir patriotizmo įkvėptas pasiaukojimas neretai daug brangesnis ir daug daugiau jėgų atičiai gali įkvėpti. Jei kartais stokoja medžiaginės ir net moralinės paramos, tai reikalauji, kad bent kliūčių nebūtų mūsų darbu organizacijose statoma, turime griežtos teisės.

Deja praetyje taip nebuvo. Lietuvos Respublikos Konsulato Săo Paulo iniciatyva čia buvo įkurta lietuviškoms mokykloms lafkyti "Lietuvių Sąjunga Brazilijoje", j kurią įeina Lietuvos Valstybės valdininkai ir tos Sąjungos organas "Lietuvis", taip pat Lietuvos Valstybės išiomis išlaikomas, neparodė nei paramos nei palankaus neutralumo mūsų atžvilgiu.

Paskiausiu metu "Lietuvių Sąjungos Brazilijoje" ir "Lietuvis" taktika ėmė jokių etikos nuostatų nepaisyti ir pasidarė tokia jžūli, priemonių nesivaržanti ir griovimo tendencijų persisunkusi, kad organizacinis dar-

bas vietos lietuvių tarpe dirbti beveik neįmanomas. Faktų kraipymo, organizacijų ir jų vadų įsimezimo, tendencijos ir užgaulių frazių pilnas kiekvienas "Lietuvis" numeris. Kas šiandien ryžtasi eiti į vietos lietuvių visuomenę ir joje dirbti tautinį—kultūrinį darbą, turi ryžtis moralinei kančiai ir visokeriopam apšpurvinimui. Žemiau pasirašusiųjų organizacijų atstovai yra įsitikinimo, kad šitas darbas tik tokio atpildo nėra nusipelnęs. Lietuvos Respublikos Konsulas, pats būdamas "Lietuvių Sąjungos Brazilijoje" narys, nėra ligiui padaręs deramo įvykių raida susidomėjimo ir nesudraudęs neišvarios akiijos.

Nesiimdami atsakingumo už visuomeninio ir kultūrinio kolonijos gyvenimo suirimą, kurį neišvengiamai šitokia "Lietuvių Sąjungos" politika turės išaukti, mes nutarėme kreiptis į Lietuvos Respublikos Konsulą Săo Paulo mieste ir išdėstyti savo nusistatymą dėl sąlygų, kurios turės būti neatidėliojant sudarytos, kad visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas visiškai nepairtų ir bekylanėiai tautinei samonei kolonijoje nebūtų suduotas labai didelis smūgis.

Kad bendri pasakymai neatrodytų kaip tuščios frazės, leiskime kalbėti faktams ir "Lietuvis" ištraukome, iš kurių aiškiai matyti, kad tiek "Lietuvių Sąjunga Brazilijoje" tiek ir jos organas "Lietuvis" nesilaiko savo paskirties ribų, o liečia kiekvienos organizacijos darbo sritis ir nesą į ten griovimo tendencijas ir pikta nerą dezorientuoti tų organizacijų narius ir juos atitraukti, kad, pagaliau, iš viso visuomeninio ir kultūrinio darbo liktų tiktai griūvėsių krėva — iš darbo, kurį dirba ne jie:

(Bus daugiau)

PRANEŠIMAS

Sveikiausias gėrimas yra grynas šaltinio vanduo. Kas vandeniu nepa-

sitenkina dėl kurių nors priešasčių ir negali apseiti be svaiginamų gėrimų, tai šiuo atveju kiekvieno lietuvių pareiga pačiam pirkti ir kitiems patarti tik premijuotos medaliais Lietuvoje, ir čia, Brazilijoje, didelės

garbės diplomu apdovanotos DISTILARIJA "VILNIUS" LTDA. PRODUKTUS. Ir štai dėl ko:

1. PREMIJUOTA DISTILARIJA "VILNIUS" LTDA. yra grynai lietuvių įmonė. O šioje vietoje kiekvieno lietuvių pareiga net pirmoje eilėje palaikyti savuosius gaminius.

2. PREMIJUOTOS DISTILARIJOS "VILNIUS" LTDA. produktai yra sveikiausiai pagaminti ir Brazilijos valstybės atitinkamos įstaigos, pasirėmusios analizo daviniams, išskyrė iš daugelio didelių ir turtingų distilarijų, palyginti, mažą ir nežymią lietuvių DISTILARIJA "VILNIUS" LT. IR APDOVANOJO JĄ DIDELĖS GARBĖS DIPLOMU, kuris yra nenuperkamas už jokus pinigus.

Toks didelis lietuvių įmonės atsižymėjimas suteikia garbę ir visai mū-

šų lietuvių kolonijai, nes Brazilijos vyriausybės sveikatos įstaigos žinokas vertas yra tokio pasitikėjimo.

Brazilijos valdžios sveikatos įstaigų apdovanojimas Distilaria "Vilnius" Ltd. garbingais pažymėjimais, rodo, kad tos įmonės gaminiai — visokių rūšių gėrimai — yra sveikiausi ir skaniausi. Dėl to, Distilaria "Vilnius" Ltd. gėrimai turi užkariauti plačiausią rinką didesniuose Brazilijos centruose.

Premijuota DISTILARIJA "VILNIUS" Ltd. iš Rua Ubaldino do Amaral, 200 (66) persikėlė į Chacara "Vilnius",

Rua Coronel José Meirelles, 27 — (Penha) — São Paulo mieste.

"AIDAS" — BRAZILIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO VEIDRODIS.

LIETUVIŲ JAUNIMUI

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevicius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyrų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadieniais ir vakarais. Užsukite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniškiausių m e d ž i a g ų

Paulo Ambrozevicius

Rua Ciclamas Nr. 52 :-: Villa Bella :-: São Paulo.

DARŽAI VISIEMS

Netoli geležinkelio stoties Carvalho de Araujo ir 800 metrų nuo stoties Ferraz de Vasconcelos, Central do Brasil suburbio ruože, parduodama žemė daržams ir mažiems ūkiams, apaugusi geru mišku ir išvagoto tyro vandens upeliu, tik nuo 300 iki 400 reisu už metrą. Ant žemės ištaisyti geri keliai, klimatas sveikas, žemės rūšis gera ir netoli nuo geležinkelio stoties.

Žemės sklypai nuo 10.000 kv. metrų po 50\$000.

Šių žemių nuosavybė yra: Cia de Agricultura Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua S. Bento 17, — Tel. 2-1823 — Gerencia. Vietoje teirautis SEKMADIENIAIS krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba ageado Velho pas Juvenal Kirsten.

ŠAMADOS, LAIVAKORTĖS

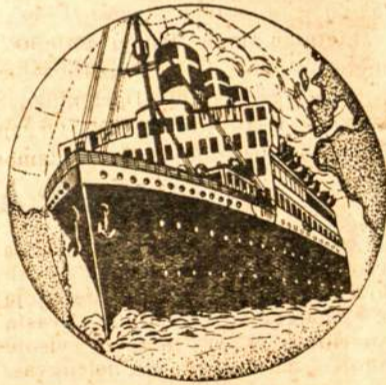
iš Lietuvos ir kitų Europos kraštų. Už pinigus ir išsimokėtinai. Darbas skubus ir garantuotas. Siunčiame pinigus ir siuntinius Europos.

Br z i u L a y n i n k y t e s B e d r v e

'BRASILMAR'

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA IKI 11 V.

Praça do Correio, 38 sob. Tel. 4-1297 — S. Paulo.

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Viduriniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 235 TEL. 6-1461 S. PAULO

Lietuviai, dėmesio!

LIETUVIAI, KIEKVIENAS PASISTENKITE PAŽINTI SIUVYKLĄ

Lietuva

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame. Lietuvių siūvyklų yra daug, bet SIUVYKLĄ LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161, S. Paulo

Neturi pinigų? Reikia gero kostiumo?

Tad nieko nelaukdamas kreipkis siūvyklon

"VILNIUS"

PRAÇA JULIO MESQUITA, 60 (prie Av. S. João)

Kur pasiūdinai geriausios medžiagos eflutę mokėdamas į mėnesį po 20\$. O taip pat čia gausi nepėrlapama apsiaustą (sapa) tokiomis pat sąlygomis.

Galima kreiptis ir Rua da Moo'ca Nr. 561, Tel. 9-2994.

ŽEMĖ ŠAKAROMS

arba užveisti vištų ūkį, 20 kilom. nuo São Paulo, šalia Villa Conceição, vaikšto autobusai; žemės rūšis gera, skynimai, total nuo 500 metrų ir daugiau, kaina nuo 500 reisu už kvadratinį metrą. Išsimokėjimai mėnesiniai arba trimėnesiniai. Kreiptis: Nr. Francisco — Rua Aurora, 201.

ŠAKAROS IR SITIJAI

Pardavimui šakaros ir Sittjai S. Paulo apylinkė. Sąlygos labai geros. Žemės rūšis visam kam tinka, ypač daržams. Duodame ilgam išsimokėjimui.

Teirautis — Praça da Sé, 53 — salė 612 aukštas 6. Pas inžinierių Du Plessis.

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienieta, kuri dirba už priemiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbimo ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rūbams ypač palaimis ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Kava «Dom Bosco»

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gryna, pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café "Dom Bosco" Ltda. Rua da Moo'ca, 305-A Teleph. 2-1123 ... S. Paulo

Ar atlikai savo pareigą? AR JAU UZSIPRENUMERAVAI LAIKRASTI "LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJŲ"?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" ištisus metus.

**Aidas, Rua da Moóca 309.
S. Paulo.**

LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštąs.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadieni nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagalba Provizorius A. RUMMEL

Medicinos pagalba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didėle praktika Europoj ir Brazilijoj Venerinių vidujinių ir psichinių ligų specialistas LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniai nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193 app. 4 Telef. 4-0316 — S. PAULO

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoj, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonorėja — Sifilis. Gydymas kalnų saule. Ligonius priima kasdien nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskogo asistentė Lvoje. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

ADRESAS: Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma BE OPERACIJOS. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydomos irgi BE OPERACIJOS, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą. — SANTA CASA GYDYTOJAS

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vakaro. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

PASTABA: Vyksta į namus bile valanda, dieną, naktį.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.) SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniai nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštąs

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštąs, Tel. 2-1629.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO, 32 sobreloja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteirade identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

FOTOGRAFAS IS KAUNO GILUC

Žinomas savo meniška darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos pagiginta kaina.

Be to, europiečiams daromanuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118-a — S. Paulo.

Kur tik busi, neuzmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietas; Bom Retire: Vaistinė «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baulio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas José Paulino ir Silva Pinto; Vila Anastazijos Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėje — rua 3 N.º 4; Jurgelėvičiaus krautuvėje prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Canindé, 478 — Kryžiaus krautuvėje; Lapoje, kioskoje prie stoties.

SANTO ANDRĖ:

S. P. R. stoties kioskoje.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuos paširūpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampeilio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Dr. Brisolla = ADVOKATAS =

Rua Boa Vista, 18, 2 aukštąs, salė 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091.

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cida-bro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ ĮSTAIGA

"BERNARDO"

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo. Telefonas 4-5576.

VAISTINĖ IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški preparatai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Centro Tarybos posėdis

Gruodžio 12 d. įvyko bendras Tarybos ir valdybos posėdis. Buvo svarstyta daug svarbių klausimų, kaip išaiškinimas "Lietuvio" paleistų gandų apie mokyklų skundus, rengimas 16 vasario minėjimui, kultūros namų fondo steigimu ir daug kitų.

Visus Tarybos ir Valdybos narius labai nustebino mok. J. Tomaševičiaus pareiškimas. Jis savo atsiveikimo žodyje pasakė, kad Konsulato tarnautojas Čiuvinškas vertęs jį parašyti pareiškimą praeikiantį Centrą ir viešai spaudoje jį paskelbti. Tačiau mok. Tomaševičius tokiam Čiuvinško, o taip pat ir Konsulato smurtui prieš Centrą pasipriešino.

Tai ve kaip Lietuvos Respublikos įstaiga remia lietuvišką darbą užsienyje: provokuoja, kirsina lietuvius, o paskui iš jų tyčiojasi.

Dėl šitokio dalyko, Centras nutarė daryti atitinkamus žygius. Juk negalimas atfaktas, kad valstybės tarnautojai griautų kultūrinį darbą ir kirsintų išsvius. Bent kartą tvarka turi būti.

Korespondentas.

"PASAULIO LIETUVIS"

(Atkelta iš 2-tro puslapio)

trauks užsieny apsigyvenusiems pašalpas ir intrigantams ir nustos leides laikraščius. Tada kolonijos pačios mokės tvarkytis ir sugebės pačios leisti ir išlaikyti savą lietuvišką spaudą, kaip jau yra daugelį metų. Jei DULRAS nori paremti užsienio lietuvių spaudą, geriausia parama bus ta, jei teiks užsienio lietuvių spaudai žinias, informacijas, įdomesnius straipsnelius ir nuotraukas. DULRui užtektų vieno laikraščio, "Pasaulio Lietuvio", jei jis bus geriau redaguojamas ir vedamas, negu jo pirmas numeris.

"Pasaulio Lietuvio" 1 nr. yra labai silpnas savo turiniu. Jis neatitinka savo sąjungos tikslams, nes paskutinės eilės medžiaga užima pirmąją vietą, o propaguojamai idėjai skieisti žinių nėra, išskyrus prop Pakšto straipsnį apie kolonizaciją.

"Pasaulio Lietuvio" galėtų būti pasaulio lietuvių laikraščiu, jei jo redaktoriai pažintų emigrantų gyvenimą ir jų troškimus. Tačiau pirmas nr. to neparodo ir jis tampa neįdomus ne tik mums, užsieniečiams, bet neįdomus ir Lietuvos visuomenei.

JAU LAIKAS UZSIKRENUMERUOTI AIDA 1938 METAMS.

Šurpi nelaimė

Gruodžio 10 d. Canindé rajone, ant kampo rua Hanemann ir av. Vautier Juzė Sinkevičienė 68 metų amžiaus ir jos anukė Julija Sinkevičiūtė stovėjo ant šaligatvio ir žiūrėjo į žaislų krautuvę pro langą. Tuo momentu važiuojantis visu smarkumu sunkvežimis užvažiavo ant šaligatvio ir labai sunkiai sužeidė Sinkevičienę ir jos anukę — abiejom nulaužtos kojos.

K r s p.

Aptvėrė Storpirščio kapą

L.M.M.R. Ryto pastangomis ir surinktomis aukomis, tapo satvarkytas ir aptvėrtas buvusio Ryto nario ir "Ryto" žurnalo redaktoriaus P. Storpirščiaus kapas. Jis palaidotas Araçá kapuose. Jo kapo numeris 249.

K r s p.

Interjero lietuvių interesuojasi Centru

Frigorifico Anglo lietuvis Jonas Mockus rašo:

"Susiorganizavus B.L.O. Centru ir pradėjus jam taip sėkmingai veikti, juo susiinteresavo ir Frigorifico lietuviai. Būtų gerai, kad B.L.O. Centras paskirtų atstovą iš Frigorifico lietuvių, kuris galėtų čia rašinėti į Centrą narius ir rinkti iš jų mėnesinius mokesčius. Nes be tokio žmogaus sunku. Centro mėnesinis mokesčių nariu yra 500 reisų, taigi per paštą siųsti 500 reisų nėra kaip, tai, mano nuomone, būtų geriausia turėti sąžiningą žmogų, kuris iš narių surinktų mokesčius ir per mėnesį juos pasiųstų Centru. O norinčių stoti Centru yra daug. Prašom šitą mano pasiūlymą apsvarstyti."

J. Mockaus pasiūlymas labai geras ir Centras jį svarstys. Antras Frigorifico lietuvis M. Žilinskas irgi panašiai informuoja Centrą. Iš Rio Grande do Sul Povilas Jakociūnas taip pat teiraujasi apie Centrą. Žodžiu, Centro susidomėjimas ir pritarimas apima platesnę lietuvišką koloniją.

Bandeirantininkų raginimai

Villa Americana. Vis dėlto "Lietuvio" redaktoriai labai gudurūs berniukai. Turėjau užsirašęs "Lietuvi", bet jis manęs nelankė per 7 mėnesius. O dabar baigiantis metams, gavau nuo jų paraginimą atnaujinti prenumeratą. Užklausu jų, kur jie buvo per 7 mėn., tai jie liepė teirautis vietiniame pašte. Juokdariai. Jie siūlo ir dovanas. 1936 m. "dovana"

nuo jų buvau gavęs, seną kalendorių. Tai aš jiems jį sugražinau. Dėlto, matyt, jie ir laikraštį buvo nustoję siųsti. O dabar vėl prašo pinigų ir vėl siūlo dovanas.

Gidra.

Mok. J. Tomaševičius jau išvažiavo

Antradienį, gruodžio 14 d., mok. J. Tomaševičius jau apleido São Paulo — išvažiavo Lietuvon. Palydėti mok. Tomaševičių Braz stotin susirinko nemažas skaičius jo draugų, kurie sykiu su juo nusifotografavo ir palinkėjo jam laimingos kelionės ir laimingo sugrįžimo vėl į Braziliją. Pažymėtina, kad mok. Tomaševičių palydėti neatvyko jo kolegos, išskyrus mok. Girdauską.

K r s p.

Ištrems du lietuvius

Brazilijos respublikos teisingumo ministeris pasirašė dekretą ištremsi is Brazilijos 4 svetimšalius: ispaną, syrą, francūzą ir lietuvį Petrą Merkį. Be to, Rio policija patiekė vyriausybei dar vienos asmenų grupės sąrašą ištremsi iš Brazilijos, kur figuruoja ir vienas lietuvis Juozas Jurgelionis.

Jurgelionis tarnavo francūzų laive "Gerlia", bet 1927 m. slapta apsigyveno Rio mieste. Dabar jis bus ištremtas.

K r s p.

KAS ĮSIRAŠĖ B.L.O. CENTRAN NARIAI?

Tąsa.

Jonas Nastavičius
Jonas Velėčka
Ignas Šileika
Monika Šileikienė
Teofilus Katėnas
Mikolas Citavičius
Juozas Sabaliauskas
Julius Ligeika
Marija Ligeikienė
Floras Janulevičius
Juozas Kirilauskas
Marija Kirilauskienė
Konstancija Kirilauskienė
Kostas Šukys
Julija Šukienė
Jonas Šukys
Stasys Šukys
Pranas Bielskis
Elena Karvelytė
Kazys Petukauskas
Juozas Juozapavičius
Juozas Zarnauskas
Petras Sviras
Jonas Zalieska
Jonas Balčiūnas
Liudvikas Zarnauskas
Ignas Zarnauskas
Juozas Gudinskas
Pranas Remeikis
Marija Remeikienė
Marijona Gudinskienė
Jonas Gudelevičius

Juozas Vasiliauskas
Ona Graibienė
Juozas Urbonas
Elėna Urbonienė
Juozas Bliudzius
Elėna Banderavičienė
Anastazijus Zavičas
Aleksas Jankauskas
Bus daugiau.

ISIGYKIT BRAZILIJOS LIETUVIŲ KALENDORIŲ 1938 METAMS. GAUNAMAS LUZ STOTY IR KT.

Geriausia dovana

Labai puiki bus dovana jūsų giminei ar pažįstamam Lietuvoje, jei jiems pasiūsi Brazilijos lietuvių kalendorių 1938 m., kurį galima pirkti Luz stoty, "Aido" redakcijoj ir pas platintojus. Kalendoriaus kaina tik 2\$. Nemokėkit brangiau.

A. B.

GALIMA ĮSIRAŠYTI B.L.O. CENTRAN ŠIOSE VIETOSE:

Laikinoje patalpoje nuo 5 iki 7 val. kasdien ir sekmadieniais nuo 9 iki 11 val. — Rua da Moóca, 309;

Mokėj: pas valdybos reikalų vedėją J. Juodgudį rua Padre Raoso 136; Bom Retiro: Pas valdybos sekretorių A. Varžą, R. Prates, 494 ir pas J. Butauską.

Canindé: Pas valdybos II išdėninką, J. Skorupskį, R. Canindé, 485; Pary: pas valdybos vice-pirmininką P. Moncevičių, R. Casemiro de Abreu, 12;

V. Zelina ir V. Bella: pas valdybos pirmininką kun. Ragaižinską, Rua 7 Nr. 58;

V. Anastacio: pas M. Kirilauską, rua Cayapos, 13.

Įsirašęs asmuo Centran, turi reikalauti įsirašymo kvitą su Centro antspauda.

Įsirašyti galima tik pas virš išvardintus asmenius. Kas rašinėja nartus ir neišduoda kvitų, tie nėra įgalioiti tam darbu.

B.L.O.C. Valdyba.

REIKALINGA tarnaitė namų tvarkymo darbu. Vaistinė rua José Paulino, 109.

Parduodamas

kampinis sklypas ant Alto da Moóca, prie pat Rua da Moóca ir prie aikštės. Gera vieta dėl biznio. Geras susisiekinimas autobusų linija "Villa Bertioga" ir netoli nuo bondės. Sklypas parduodamas dėl skubaus išvažiavimo ir geromis sąlygomis. Galima kreiptis kasdien Rua da Moóca, 309 išskyrus sekmadienius, arba Rua Canindé, 589.

Parduodama krautuvė

Parduodama maisto produktų ir gėrimų krautuvė labai geroj vietoj su gera fregezija. Kreiptis: RUA JOSÉ PAULINO, 204.

Kol laikas - Naudokis

ISIGYK SAU SKLYPĄ ŽEMĖS GERIAUSIOJE VIETOJE

MOO'CA RAJONE

Didžiausiam S. Paulo industrijos rajone

MĖNESINIAI MOKĖJIMAI NUO 65\$ BE INASŲ

EMPRESA BRAZILEIRA DE TERRENOS LTDA.

RUA 3 DE DEZEMBRO, 48 - SOBRELLOJA.

sekmadieniais ir nedarbo dienomis interesantai gaus reikalingas informacijas Av. Paes de Barros, Nr. 1 (kampas rua da Moóca) ir galės susitarti galutinai užpirkti pasirinktą žemės sklypą.

DEMESIO

Jūsų namo statybai plytos už dyka,

jei pirksite žemės sklypą išimokėtinai ir be palūkanų ant

VILLA FORMOSA

Mėnesinis mokėjimas nuo 25\$000. Greitu laiku bus elektros šviesa. Kiekvieną valandą eina autobusas nuo Largo do Belem (prie Cinemas).

NAUDOKITĖS ŠIA PROGA!

Visoms informacijoms kreipkitės pas žemės sklypų pardavinėtoją ILIAS BOIKO sekmadieniais ir šventadieniais VILLA FORMOSA.

Kalbama vokiškai, rusiškai, ukrainietiška ir lenkiškai.

LARGO DO BELEM 15-A, priešais Cinemo.

Klubas «Aušra» rengia sokius gruodžio 26 ir 31 d. Rua da Moóca, 506-A. Pradžia 8 pabaiga 12 val.